

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: Barnehagelærer	Høst 2021 Åpen/ Konfidensiell
Forfatter(e): Chelsea Nittia	<u>Chelsea Nittia</u> signatur forfatter (e)
Kandidatnummer(e): 1380	
Veileder(e): Ingunn Riska	
Fagansvarlig: Marianne Ree	
Tittel: Hvordan synliggjør pedagogisk leder viktigheten av lek til foresatte	
Engelsk tittel: How the educational leader highlights the importance of play to parents	
Emneord: Taus kunnskap, Foreldresamarbeid, Lek,	Side tall: 22 + Vedlegg/annet: 2 Stavanger, 02/05/2022 dato/år

Innholdsfortegnelse

1.0 INNLEDNING	3
FORORD	3
1.1 PROBLEMSTILLING.....	3
1.2 OPPBYGNING	4
2.1 TEORI	4
2.2 BEGREPSAVKLARING	4
2.3 TAUS KUNNSKAP.....	4
2.3 FORELDRESAMARBEID	5
2.4 DOKUMENTASJON.....	5
2.5 LEK.....	6
3.0 METODE	7
3.1 INTERVJU SOM METODE	7
3.2 INFORMANTER	7
3.3 DATAINNSAMLING	8
3.4 TRANSKRIBERING	9
3.5 KRITIKK TIL METODE	10
4.0 ANALYSE	10
5.0 RESULTAT	10
5.1 TAUS KUNNSKAP.....	10
5.2 FORELDRESAMARBEID.....	11
5.3 FORMIDLING	12
5.4 LEK	14
6.0 DRØFTING AV FUNN	15
6.1 TAUS KUNNSKAP.....	16
6.2 FORELDRESAMARBEID.....	16

6.3 FORMIDLING	17
6.4 LEK	18
6.5 AVSLUTNING	18
7.0 LITTERATUR:	18
VEDLEGG 1	20
VEDLEGG 2	25

1.0 Innledning

Jeg har valgt i denne besvarelsen å skrive om hvordan barnehagelærer synliggjør viktigheten av lek til foresatte i barnehagen. Ofte når barn blir hentet i barnehagen blir foreldrene fortalt at «Ja h*n har kost seg masse i dag i barnehagen, og h*n har bygget med klosser!» men hva innebærer egentlig dette? Vet foreldrene om at når man bygger med klosser så legger ikke «bare barnet en klosse oppå en annen» men at bygging med klosser lærer barnet å tenke kreativ, hjelper dem med øye- og håndkoordinasjon og trener opp finmotorikken? Jeg er nysgjerrig på hvordan barnehagelæreren får ut sin profesjonskunnskap til foreldrene og hvordan barnehagen jobber med å synliggjør viktigheten av lek.

Forord

Da var 3 års utdanning på vei til en slutt og denne oppgaven er det siste jeg leverer for å avslutte det hele. Jeg vil starte av med å takke Inger Riska som har vært min veileder under denne prosessen. Takk for veiledningen, gode råd og kunnskapen du har gitt meg. Jeg hadde virkelig ikke klart det uten din hjelp. Til slutt vil jeg takke UIS for disse tre fantastiske årene jeg har hatt som student!

1.1 Problemstilling

Hvordan synliggjør pedagogisk leder viktigheten av lek til foresatte?

1.2 Oppbygning

Oppgaven er delt inn i seks kapitler: innledning, teori, metode, resultat, drøfting og avslutning. I teorikapittelet skal jeg redegjøre noen begrepsavklaring i oppgavens problemstilling for å ha en fellesforståelse av begrepene jeg bruker i oppgaven. Deretter skal metodisk valg for oppgaven med fokus på kvalitativ forskningsmetode, informanter, datainnsamling og transkribering presenteres. Samtidig skal jeg gjøre rede for feilkilder og analyse. Jeg har videre valgt i kapittel 6 å drøfte funnene mine opp mot teori, dette for å få en bedre struktur i oppgaven. Til slutt en avslutning hvor jeg oppsummerer ved å trekke sammen trådene i oppgaven tilbake til problemstillingen.

2.1 Teori

2.2 Begrepsavklaring

Ved å ha en begrepsavklaring oppretter det en fellesforståelse av ordene jeg bruker i denne oppgaven. Ordene jeg vil forklare er taus kunnskap, foreldresamarbeid, dokumentasjon og lek.

2.3 Taus kunnskap

Begrepet taus kunnskap er et tredje begrep som er aktuelt innenfor dette området. Taus kunnskap er den praktiske yrkeskunnskap, verdier og holdninger som ligger i mye av det vi gjør i det daglige arbeidet med barn (Gunnestad, 2019, s. 38) Begrepet fokuserer på det som ligger innebygd i rutiner, tilvant praksis og spontane reaksjoner. Med dette begrepet ønsker man å trekke et større område av pedagogens arbeid inn under bevisstgjøring og refleksjon. I samme grad som dette lykkes, vil mengden av taus kunnskap minke til fordel for bevisste holdninger, verdier og kunnskap. Som student utvikler også du taus kunnskap. Derfor er det viktig å være bevisst på dette og å få tak i den tause kunnskapen i egen fagutøvelse. En måte å oppnå dette på vil være å skrive underveis i sin egen kunnskapsutviklingsprosess Dalland (2020, s. 40).

2.3 Foreldresamarbeid

Å samarbeide tett med foreldre er noe av det viktigste man gjør som pedagog. Barnas utvikling er i stor grad knyttet til foreldrenes trivsel og tillit til barnehagen (Glaser, 2013, s. 18). Det er særlig viktig at personalet og foreldre samarbeider om at de to oppdragelsesarenaene fungerer på en måte som fremmer barns trivsel og læring (Drugli 2010: 11). Barnehagens plikt til å samarbeide med barnas hjem er nedfelt i barnehageloven: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig respekt» jf. Barnehageloven § 1.

I *rammeplanen for barnehagen innhold og oppgaver* (kapittel 5) står det at barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet (Kunnskapsdepartementet, 2017, kapittel 5). Et godt samarbeid og en god kommunikasjon mellom barnehagen og familien er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Et godt samarbeid handler om å sikre en god informasjonsflyt; en god dialog og å gi foreldrene mulighet for medvirkning (Glaser, 2013, s. 73).

2.4 Dokumentasjon

På rammeplanen så står det i kapittel 7.4 om dokumentasjon. Det står følgende:

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

2.5 Lek

Lek og andre aktivitetsmuligheter er sterkt understreket i lov om barnehage av 2005/2008 (Kunnskapsdepartementet, 2009a), og ett av de sentrale begreper i kapitlet «Omsorg, lek og læring» i *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* (Kunnskapsdepartementet, 2006a). Den største utfordringen når en prøver å gå inn i fenomenet lek, er at lek som begrep er krevende å skille fra andre aktiviteter også dessuten er vanskelig å avklare helt på hva det er (Lillemyr, 2011 s. 32). Derfor er det vanskelig å gi en entydig forklaring eller definisjon av lek som fenomen, slik flere har pekt på (Åm, 1989: 16). Jeg vil nå nevne ulike lekeformer det finnes i lek (Lillemyr, 2008 s. 54):

Funksjonslek: Barnet utforsker først kroppen sin, og deretter andre gjenstander rundt seg, og begynner å leke med dem. Kan også bli kalt for sansemotorisk lek

Boltrelek: En høyenergiatferd. Leker som blir til lekebryting. De leker at de slåss og jager hverandre. Kalles også for bevegelseslek eller grovmotorisk lek.

Symbollek: Begynner som rollelek, men som blir mer og mer avansert. Piaget kaller dette mønsteret for symbollek.

Rollelek: Den sosiale rolleleken handler ofte om familie – og hjemrelaterte temaer som å spise, handle, gå og legge seg, være syk, pakke kofferten, reise bort, lage ting og snakke i telefonen – alt sånt som barnet har erfaringer fra sitt liv. De går inn i funksjonelle roller og fiktive karakterer.

Konstruksjonslek: Barna arbeider både utforskende og skapende. Det handler om å utprøve og utforske ulike materialer, verktøy og redskaper og også om problemer og samarbeid.

Vi har også fått et nyere syn på barn, og det viktigste med et nyere syn mener Dion Sommer er at vi nå, mer enn før, ser *barnet som subjekt* helt fra begynnelsen av livet, ikke bare som objekter som skal påvirkes og formes (Lillemyr, 2011 s. 20). Bae (2009) er en av flere som hevder at det her ligger til grunnleggende oppfatning av barnet som subjekt. Da vil en være mer opptatt av å se på barns muligheter enn deres mangel. En blir altså mer opptatt av det barn er her og nå, altså som human beings (Lillemyr, 2011 s. 21). Det å være et barn blir

dermed betraktet som en verdi i seg selv og barn utvikler sin selvbevissthet i samspill med andre.

3.0 Metode

Jeg skal legge frem mine metodiske valg i dette kapittelet. Sosiologien Vilhelm Aubert (sitert i Dalland 2020, s. 53) formulerer metode slikt: «En metode er en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener formålet, hører med i arsenalet av metoder». Metode er verktøy vi bruker for å undersøke noe vi vil finne ut mer av, vi kan skille mellom kvalitativ metode og kvantitativ metode. Hvor kvalitativ metode kan gi en bredere refleksjon, dybde, teoridannelse, og kvantitativ metode kan gi bredde, revisjon av teorier, oversikt og nøyaktighet (Løkken & Søbstad, 2013, s. 37). Jeg har valgt å bruke kvalitativ metode for å kunne svare på problemstillingen min. Så i dette kapitlet ønsker jeg å gjøre rede for hvilke metoder jeg har brukt og hvordan det ble gjennomført.

3.1 Intervju som metode

Jeg har valgt intervju som metode, for å kunne få tydelig og konkret svar til min problemstilling. Metoden rettes mot hvordan barnehagelæreren reflekterer over de forskjellige spørsmålene, hverdagshandlingene i barnehagen og hvordan jeg bruker svarene. Jeg ønsker å få en bedre innsikt i hvordan personalet synliggjør viktigheten av lek til foreldre, hvilke verktøy de bruker samt så jeg ønsker å vite hvordan foreldresamarbeidet fungerer i barnehagen og hvordan barnehagelæreren får ut sin profesjonskunnskap.

3.2 Informanter

Når jeg skulle velge informanter til dette forskningsprosjektet var tanken først å finne to personer jeg kunne intervju, for at da kunne jeg sammenligne svarene og jeg følte selv at jeg fikk mer utbytte av å intervju flere enn bare en. Jeg tok et strategisk valg og valgte å intervju barnehagelærere i to forskjellige barnehager, den ene fra stor avdeling og den andre fra mellomavdeling. Man trenger så mange informanter som er nødvendig for å få svar på det man er ute etter (Bergland & Jæger, 2014, s. 70). Grunnen til jeg valgte å intervju barnehagelærer fremfor medarbeidere var fordi problemstillingen min baserer seg delvis om

profesjonskunnskapen vi som barnehagelærere får etter studiet og har den faglige kunnskapen. Ved å bruke fagfolk kan det også bidra til nye perspektiver på problemstillingen og har ofte referanser til andre ressurspersoner og til faglitteratur på området. De bruker gjerne samme «språk» som intervjueren, og mulighetene for misforståelser blir mindre (Dalland, 2021, s. 81). Barnehagelæreren har også det overordnede ansvaret, og kan gi mer utfyllende svar til spørsmålene mine som går på dokumentasjon og foreldresamtaler. Valget mitt havnet på to forskjellige avdelinger for å få innblikk i barnehagelærerens meninger, om de jobber forskjellig, hvordan de jobber med foreldresamarbeid og begrunnelse for valgene de tar.

Før intervjuene ble gjennomført, lagte jeg meg en intervjuguide. Grunnlaget til at jeg gjorde dette var for å klare å holde fokus, oversikt og å ha en rekkefølge av spørsmålene. Jeg lot informantene få spørsmålene på forhånd, fordi jeg tenkte at jeg får mer utbytte av barnehagelærerne når de får sjansen til å forberede seg til spørsmålene mine og at jeg føler at jeg får et mer utfyllt svar når de får sjansen til å lese gjennom. Det ene intervjuet ble gjennomført fysisk mens den andre ble gjennomført på Teams. For å stille til intervju trenger mange å vite at man skal forbli anonym, og at dette er viktig å ivareta. Det vil være viktig å informere at informanten kan trekke seg ut når som helst, og presisere at opplysningene informanten gir forblir anonym. (Dalland, 2012, s. 101). Jeg sendte samtykkeskjema fordi da får jeg som intervjuer skriftlig samtykke på at informanten ønsker å være med i studiet og har forstått hva dem går inn i, og dette er for at jeg kan bruke informasjonen i oppgaven, og slippe å ta nye intervjuer (Dalland, 2012, s. 106). Etersom informantene skal være anonyme har jeg valgt å kalle dem for informant 1 og 2 hvor informant 1 er representant for de største barna i barnehagen og informant 2 er for mellomavdeling. Begge informantene er kvinner og informant 1 har en ansiennitet på 4 år og informant 2 har arbeidet som barnehagelærer i 3 år. Jeg har en viss relasjon til informant 2, men jeg velger å ikke gå noe mer inn på valg av informanter med hensyn til hennes anonymitet og min taushetsplikt.

3.3 Datainnsamling

Bergsland & Jæger påpeker at innsamlingsmåtene blant annet kan bestå av intervju, observasjon og samtaler (2014, s. 67). For å kunne gå mer i dybden for hvordan barnehagelærer synliggjør og får og viktigheten av barns lek til foreldre, har jeg valgt å ta i bruk intervju som innsamlingsmetode. Målet med samtalen er ikke bare å utveksle

synspunkter om temaet, men å skape mening og forståelse som igjen fører til kunnskap (Dalland, 2021, s. 68).

For å samle inn data til min oppgave, så sendte jeg en e-post til barnehagen jeg er ansatt i og spurte om noen av de barnehagelærerne på stor og mellom avdeling ville la seg intervjues til mitt forskningsprosjekt. Barnehagelæreren på mellomavdeling syntes at dette var et spennende tema og takket ja, jeg kom deretter fysisk bort til henne for å informere om problemstillingen min. Informant 1 som er på den andre barnehagen, fikk jeg hjelp å finne via min bachelor veileder. Deretter sendte jeg begge barnehagelærerne et informasjonsskriv hvor jeg la frem praktisk informasjon hvor jeg forklarte hva forskningsprosjektet gikk ut på, varighet av intervjuene, spørsmålene jeg skulle stille og samtykkeskjema. På informasjonsskrivet formidlet jeg også at det var helt frivillig å delta, informasjon om anonymitet og taushetsplikt og mulighetene de har til å trekke seg. Jeg bestemte meg på forhånd at jeg ville sette av en time til intervju og dette var for å sikre at det er passe lengde, verken for kort eller for langt.

3.4 Transkribering

Å transkribere er en vanlig måte å bearbeide intervjuet med å skrive ned ord for ord det som ble sagt under intervjuene, men gir samtidig en mulighet til å gjenoppleve intervjuet (Dalland, 2021). Nyansene i mimikk og kroppsuttrykk kommer ikke med i utskriftene men jeg var likevel opptatt av å huske hvordan jeg tolket informantene mine på hvordan de hørtes trygge eller usikre ut på svarene de kom med. Dalland (2021, s. 95) påpeker at for hver omgang med intervju, mister vi noe: «Det kan minne om barndommens strandlek der vi fyller hendene med sand, kaster den opp i været, snur hendene og forsøker å fange mest mulig av den fallende sanden».

Etter intervjuet var ferdig så leste jeg opp svarene intervjupersonen hadde gitt i kronologisk rekkefølge som intervjuguiden var oppsatt, dette var for å være mest sikker på at svarene jeg skrev var korrekte og at intervjupersonene kunne bekrefte det jeg skrev. Jeg valgte å transkribere intervjuene mine i Word. Her forsøkte jeg å bevare mest mulig av det som opprinnelig skjedde under intervjuet og oppfrisket minnet mitt av intervjuene ved å gå til biblioteket etter intervjuet fant sted for å gå gjennom det hele.

3.5 Kritikk til metode

Det er viktig at man er kritisk og reflektert over sin egen metode, og over det innsamlingsmaterialet man har samlet inn (Bergsland & Jæger, 2014, s.80) Ettersom forskningsprosjektet mitt er basert på kvalitativt intervju som datainnsamlingsmetode er det noen feilkilder en bør ta hensyn til. Den mest mulige feilkilden jeg har en viss relasjon med informantene. Dette er en feilkilde jeg allerede gjorde tanker rundt og hadde samtale med min veileder om. Jeg besluttet uansett for å ta denne informantene. Det foreligger også en mulig feilkilde ved at informantene er opptatt av å gi riktig svar på det som er forventet av dem, hvilke svar de tror vi vil ha og hva som kan være moralsk riktig, og dette er noe vi som forskere må være kritisk til.

4.0 Analyse

I dette kapittelet skal jeg presentere og analysere data som jeg innhentet fra intervjuene. I henhold til Dalland skal analysen hjelpe oss til å finne ut av hva intervjuet har å fortelle. I analysen er det viktig å få frem innholdet i intervjuet på en mest mulig saklig måte (2021, s. 94). Svarene fra intervjupersonene mine ble først lest flere ganger rett etter intervjuet skjedde og når jeg begynte å jobbe med oppgaven. Jeg prøvde å finne like svar de hadde men samtidig prøvde jeg å finne de ulike svarene. Det som var felles for informantene var at de hadde en barnehagelærerutdanning. Det var hovedsakelig fem temaer som ble nevnt blant mine informanter. Disse temaene er kategorisert i oppgaven min fordi det er disse temaene som blir repetert og er sentrale for oppgaven: taus kunnskap, foreldresamarbeid, formidling og lek. Videre skal temaene presenteres og diskuteres i forhold til problemstillingen «hvordan synliggjør pedagogisk leder viktigheten av barns lek til foresatte». Jeg skal etterfølgende legge frem resultater og drøfte funn i lys av teori.

5.0 Resultat

I denne delen av oppgaven skal jeg legge frem resultatene jeg fikk gjennom datamaterialet mitt.

5.1 Taus kunnskap

Det informant 1 tenkte når hun hørte begrepet «taus kunnskap» var at den tause kunnskapen handlet om den kunnskapen vi sitter inne med, men ikke viser. Hun påpeker at derfor er det

viktig å bruke fagterminologi. Hun forklarte at hvis man skriver «lek» på planen så må man kunne fremme hva målet er og at det er viktig å få frem. Informant 2 tenkte begrepet taus kunnskap innebære noe du kan, uten at du vett du kan det. Barnehagelæreren kom med et eksempel om maling. Hun sa at hun for eksempel kan si til seg selv at hun ikke kan male, men så kom hun ut i jobb etter utdanningen sin og nå elsker hun det. Og dette er hennes tause kunnskap, hun kan både male og lage malingsaktiviteter.

Videre spurte jeg om hvordan avdelingen er i forhold til den tause kunnskapen og om barnehagen jobber med å få dette ut til foresatte, eventuelt hvordan. Informant 2 sa at det alltid var i forandring, hun fortalte at hun kan observere medarbeiderne sine i for eksempel at de ansatte kan si at de ikke liker å lese bøker men hun kan observere at de er flinke på det og se hvilke interesser de har. Mens informant 1 opplever den tause kunnskapen kommer mer ut i de formelle situasjonene enn de uformelle. Hun forklarte at når hun har en aktivitet så har hun et mål og mening bak den aktiviteten men hun formidler ikke dette alltid til kollegaene sine, og hvis assistentene har aktiviteter med barna så kommer ikke hun å ordlegge hva de gjør med fag. På avdelingsmøter kjenner hun mer på at hun får det ut til sine kollegaer. Fellesnevneren her er at begge informantene prøver å øke kompetansen til de på avdelingen. Informant 2 forklarer at hun gir de ansatte rammeplanen, årsplanen og pedagogiske artikler og nettsider som hun føler at de kan lese og håpe på at dette er noe de interesserer seg for. I informant 1 sin barnehage øker de kompetansen til de ansatte ved å ha barnehagemøte for assistenter og fagarbeidere én gang i måneden, hvor de også skal heve kompetansen sin å øve seg på å tenke på valgene man tar og at man kan forsvare det faglig. Begge informantene nevner også at de jobber aktivt med på avdelingen at de må bli flinkere på å gi mer ansvar til assistentene og fagarbeiderne.

5.2 Foreldresamarbeid

Til felles hadde begge mine informanter hatt erfaring og kunnskap med foreldresamarbeid. Informantene mine la vekt på at det er viktig med god kommunikasjon til foreldrene, ydmykhet, respekt og at det er viktig for de som barnehagelærere å informere hverandre om ting som handler om påvirkning i barnets dagligdagse liv, både hjemme og i barnehagen. Informant 2 nevnte at hun synes foreldresamarbeid handlet om tillitt, foreldrene leverer sin dyreste skatt til oss som jobber i barnehage. Videre sa hun at foreldrene må stole på at barna deres har det bra i barnehagen og at det er viktig at man er oppriktig med dem (altså at man ikke kvier seg når noe har skjedd). Informant 1 påstod at hun derimot merker forskjell på

foreldresamarbeidet på småbarns avdeling og storbarns avdeling. Hun sa at hun opplevde at foreldrene til de minste barna trengte gjerne mer informasjon, siden de ikke har språket selv kontra større barn så i mye større grad kan uttrykke seg og videreformidle ting som har oppstått i barnehagen eller hjemme. Det kom fram at informantene hadde noe ulike tanker om hva de mener kjennetegner foreldresamarbeid med høy kvalitet. Informant 2 la stor vekt på viktigheten med gjensidig godt forhold, der hvor begge har en innforstått forståelse om at begge parter har felles interesse om barns beste og at man synliggjør barnehagen sin yrkesstatus. Hun mente da får en forståelse av hva barnets sin hverdag inneholde som at barnehagen ikke bare blir en «oppbevaringsinstitusjon» men at de er en del av utdanningssystemet og en lærende organisasjon. Informant 1 derimot mente at det som kjennetegner et høyt foreldresamarbeid var at foreldrene skal kunne si alt de er bekymret for og lurer på, barnehagelæreren vil kunne gi de et svar eller finne ut av det de lurer på. Berolige foreldrene ned, tillit, åpenhet og troskap var de viktigste punktene for henne.

5.3 Formidling

Ved å dokumentere så synliggjør du hva som skjer i det pedagogiske arbeidet her og nå, og har muligheten til å synliggjør viktigheten av barns lek. Du kan synliggjør dette ved dokumentasjon skriftlig og digitalt. Formidling kan også være synliggjøring og man kan formidlet muntlig. Informantene hadde en del til felles når det kom til dokumentasjon. Første spørsmål innenfor dokumentasjon var hvordan synliggjør barnehagelæreren for dokumentasjon i barnehagehverdagen. Fellesnevneren her var at begge informantene dokumenterer bilder og litt tekst rundt på avdelingen og det blir dokumentert med månedsbrev og årsplan og muntlig formidlet gjennom foreldremøte og foreldresamtale.

Jeg har valgt å dele det opp i minioverskrift og dele det opp i muntlig, skriftlig og digitalt for å få mer struktur i oppgaven.

Digitalt

Mykid: Begge informantene sine barnehager bruker en digital plattform. Barnehagen til informant 1 bruker et digitalt plattform som heter «Mykid» hvor det blir lagt ut innholdet for månedsplanen og hver dag inneholder det en aktivitet fra de forskjellige fagområdene og hvem som har ansvar. Hun forklarer at ved hjelp av dette så blir det en kort didaktisk aktivitet som synliggjør baktanken med dem.

Kidplan: På den andre siden, bruker informant 2 sin barnehage et digitalt plattform som heter «Kidplan» hvor det blir lagt ut bilder av hva barnehagehverdagen innebærer. Hun forteller at avdelingen prøver å legge ut på Kidplan hver dag, men minimum 3 ganger i uken. Informant 2 nevner også at de bruker tavlepost hver dag. På tavleposten skriver de om dagen til barna og informasjon om hva som kan skje videre. Hun sier for eksempel når det er juletid gir de informasjon på tavleposten når de skal få besøk av nissen, påminnelse om for eksempel julevandring, Lucia osv. Informant 2 påpeker i tillegg at foresatte får påminnelser på SMS/mail også, hvis det er noe barnehagen vet det er viktig at foreldrene får påminnelse om og fordi ikke alle får med seg tavleposten.

Muntlig

Levering/bringe situasjon: Begge informantene sa at akkurat her så er fokuset mer på at man fortelle om dagen til barna, hva de har gjort, hvem de har lekt med, informasjon (f.eks. hvorfor barnet har fått med seg en våt bukse hjem) mer enn det blir synliggjøring av viktigheten av lek. For informant 2 var det viktig for henne i bringesituasjoner er at hvis hun ser at barna er i en god lek og barnet ikke oppdager at foreldrene er der, da sier hun ikke noe for da kan foreldrene se barna i lek sammen med andre voksne eller barn (hun avbryter ikke leken) før barna ser foreldrene selv eller at foreldrene selv avbryter leken.

Foreldresamtale: Felles for informantene her er at de legger vekt på utvikling av barnet og får ut sub profesjonskunnskap. Informant 2 nevner at i foreldresamtale trekker hun frem det som er positivt (hva de leker med, hvem de leker med, interesser de har og gir eksempler på hva de gjør i løpet av en dag og hvordan leken utvikler seg for barnet). Hun er heldig over at de barna hun har fulget på minsteavdeling har hun nå på mellomavdeling, og med dette kan hun fortelle hvordan leken har utviklet seg til foreldrene for hun har sett utvikling. F.eks. at barna starter å leke på bakken og slår med bil, til å lage en bilbane. Informant 1 har ikke fulget barna på samme måte som informant 2, derimot nevner hun at i foreldresamtaler knytter hun det opp mot alderstrinn og barneutvikling (går fra «late som lek» til rollelek, konstruksjonslek, regellek) og knytter det opp mot barns utvikling samtidig som hun forklarer hva type utvikling som skjer i lek. Hun forteller at det blir brukt noe som ser ut som et tankekart på avdelingen der det står «har du bare lekt?» og rundt det står alle tingene som lek er med på å bidra i forhold til utvikling av språk, samhandling, konfliktløsning etc. Og denne bruker de aktivt på avdelingen. F.eks. så har hennes avdeling hatt fokus på regellek for mange barn på avdelingen har strevd med å tape og håndtere å tape, så de har brukt regellek som et verktøy for å øve seg på å tape og det har hun formidlet om på foreldresamtale/møte. Hun forklarer foreldrene at å legge til leker hvor man taper fordi man må øve seg på å tape og ulike utviklingstrinn og hva som skjer i de ulike lekene.

Skriftlig

Månedsbrev: Begge barnehagene skriver tema for måneden innenfor den faglige rammen, samtidig som de evaluere forrige måned i forhold til målene de setter opp. Det blir også lagt ut bilder av barna den måneden (ikke av fjes, men heller kropp og hender). Informant 2 nevner at USB (USB står for utviklingsstøttende barnehage og er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagen) og rammeplanen blir tatt inn og det blir laget en «avis» av alle avdelingene og denne avisen blir sendt ut til foreldrene.. Mens informant 1 forteller at dokumentasjon og bilder blir hengt på veggene og prøver å dra inn rammeplanen siden det er det de jobber med i månedsbrev, dokumentasjon og brev på veggene.

Årsplan: Informant 1 forklarer at det er ulike tema for hvert år også har de vanlige markeringene som FN-dagen og mangfold, så det har ikke vært så lekbasert siden det går mer på hovedtematikken og veldig mye rammeplanen (fagområder). Til neste barnehageår skulle de prøve å knytte et fagområde opp mot et tema i årsplanen, f.eks. antall, rom og form knyttet opp mot aktiviteter rundt jul, for å prøve å se på det annerledes) men som sagt, ikke mye lekbasert på årsplanen. Informant 2 informerer at årsplanen blir sendt ut til ansatte når den har blitt ferdig skrevet men blir skrevet på nytt siden det går ut hvert år. Hun sier videre årsplanen ligger ute på hjemmesiden til barnehagen så alle kan lese den der. Alle ansatte har en plikt til å lese den som de kan forklare foreldrene hva som står i årsplanen, hva den er til, hvor de kan finne den og viser de gjerne selv også.

5.4 Lek

På hvorfor informantene tenker det er viktig at foreldrene også får lære om viktigheten av barns lek fikk vi litt ulike svar. Fellesnevneren er, at begge informantene synes det er viktig at foreldrene får med seg at det skjer en utvikling av lek. Informasjon 2 kommenterer at hun kan snakke med foreldrene om forskjellig type leker, hvordan barna er i leken og hvorfor det er viktig at de skal innom alle lekene i løpet av livet sitt. Hun sier også at det er viktig er at foreldrene kan gjøre disse lekene hjemme også, hun har forståelse for at ikke alle er flinke til å gjøre det i hver dag eller ikke har tid siden barnet bruker mesteparten av dagen i

barnehagen, men at de kan prøve å gjøre det i helgen ved å eksempel ha eventyrsamling. Ved å gjøre dette så får barnet stimulert hjernen sin og får «dusjet i seg», barnet får muligheten til å se (visuelt), ha samtale/peke og man bygger den sosiale motorikken deres og kunnskapen av å lese en bok.

Informant 1 påpeker at hun synes det er viktig fordi hun tror foreldrene ikke selv er bevisst på hvor mye av den generelle utviklingen, sosiale og den språklige kompetansen barnet skal ha med seg resten av livet som ligger i lek. Har man ikke kunnskapen så vil man tenke at barna «bare leker» men de skjønner ikke hvor viktig det faktisk er, derfor tenker hun at det er viktig at foreldre skjønne at mye av utviklingen av barnet ligger der (språklig, samhandle, løse konflikter, bygge vennskap, samhandling mellom voksen og barn) og hvor mye av deres liv bearbeide med lek. I intervjuet nevner også informant learning by doing og at dette skjer i lek og barna får førstehåndserfaring og dette er noe de tar med seg for resten av livet. Man kan f.eks. snakke om volum hvor mye man vil, men barnet opplever i vannlek at de får kjenne på at bøtten blir tyngre eller fylle bøtten med vann før det renner, og dette er matematiske førstehåndserfaring som de ellers ikke ville ha fått med seg og det er det som ligger til grunne for vår pedagogikk. Til slutt forklarte informant 2 at hun bruker human being vs human becoming til foreldrene. Dette begrunner hun med at hun gjør fordi det har mye med barnesynet de sitter med i barnehagen og dette er noe hun tror er godt for foreldrene å bli påminnet om.

6.0 Drøfting av funn

I dette kapittelet skal drøfting av mine resultater knyttes opp til min problemstilling. For å gjøre kapittelet mer oversiktlig fortsetter diskusjonen av funnene i kategoriene; taus kunnskap, foreldresamarbeid, formidling og lek.

6.1 Taus kunnskap

Informantene snakket forskjellig ut ifra hva de la i begrepet taus kunnskap. Informant 1 fortalte at taus kunnskap handlet om den kunnskapen vi sitter inne med, mens informant 2 tenkte at det innebære noe du kan, uten at du vet at du kan det. Funnet mitt her er at informant 1 hadde mer forståelse i hva det lå i taus kunnskap.

6.2 Foreldresamarbeid

Gjennom funnene fant jeg ut at informant 1 og 2 hadde hatt god erfaring med foreldresamarbeid og at det sto sentralt med blant annet god kommunikasjon, respekt, informasjon fra begge parter og ydmykhet. Å være i en god dialog innebærer å se andres ståsted uten å slippe sitt eget av syne. Det er helt nødvendig at personalet er i stand til å skape gode dialoger med hjemmet uten å svikte barnehagens verdigrunnlag (NOU 2010, s. 8) Jo tettere og bedre kontakten er mellom barnehagen og familien, jo bedre blir kvaliteten (Glaser, 2013, s. 66. Informant 1 la stor vekt på viktigheten med gjensidig godt forhold, der hvor begge parter har en innforstått forståelse om at de har felles interesse om barnas beste og at man synliggjør barnehagen sin yrkesstatus. Mens informant 2 mente at et høyt foreldresamarbeid går mer inn på tillitt, altså at foreldrene må stole på at barna deres har det bra i barnehagen og at vi voksne ikke må kvie seg når noe har skjedd man at man må være oppriktig. Å samarbeide tett med foreldre er noe av det viktigste man gjør som pedagog. Barnas utvikling er i stor grad knyttet til foreldrenes trivsel og tillit til barnehagen (Glaser, 2013, s. 18). Vi pedagoger har en plikt til å samarbeide med barnas hjem, og dette er nedfelt i barnehageloven. Godt foreldresamarbeid er nødvendig når det kommer til viktigheten av lek nemlig fordi et godt samarbeid og en god kommunikasjon mellom barnehage og familien er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling (Glaser, 2013, s. 73). Hvis man ikke kan bygge opp noe tillitt til foreldrene så blir det enda vanskeligere for barnet å få tillit til barnehagen. Det andre funn var kommentaren til informasjon 1 angående hvordan hun føler at

foreldresamarbeidet endrer seg fra småbarns avdeling og når man er i storbarnsavdeling. Om det stemmer at foreldre til de minste barna trenger mer informasjon enn foreldrene på stort barn er kanskje et annet forskningsspørsmål?

6.3 Formidling

Et funn jeg har oppdaget i formidling kapittelet er at begge informantene mine føler de formidle best til foreldrene om viktigheten av barns lek på foreldresamtale. På foreldresamtaler/møter får foreldrene et ekstra innblikk om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. De kan synliggjør viktigheten av barns lek på en lettere måte og de fokuserer mest på å knytte foreldresamtalene opp mot alderstrinn og barneutvikling. Informant 1 forklarer foreldrene de ulike lekeformene og forklarer hva type utvikling som skjer i lek. Hun synliggjør fagligheten sin inn mot lek som at foreldrene ikke skal tenke at barna «bare har lekt» Det handler om at generelt det faglige i f.eks. levering og bringe situasjon, så er man mer opptatt av sitt barn og hverdagen generelt, men på foreldremøte så legger man mer faglig tyngde på det og der kan man bruke kunnskapen man har mer aktivt. På rammeplanen så står det at personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Et annet funn jeg fant var at begge informantene mine har sterkt fokus på rammeplanen og de forskjellige fagområdene når det kommer til dokumentasjon. I månedsbrev er fokuset å knytte opp tema innenfor den faglige rammen samtidig som de skal evaluere forrige måned i forhold til målene de setter opp, og i årsplanen prøver de å knytte et fagområde opp mot et tema i årsplanen, f.eks. antall, rom og form knyttet opp mot aktiviteter rundt jul). Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpen for en kritisk og reflekterende praksis (Mostad et al., 2021, s. 26). Det blir av stor betydning at personalet i barnehagen kan beskrive og begrunne sine pedagogiske valg. Krav om dokumentasjon krever et personell som kan sitt fag og evner å utlede praksis i skriftlig form. I tillegg til dyktige medarbeidere med god faglig handlingskompetanse krever dette også kompetanse i teoretisk forståelse og i å planlegge. Når myndigheter, eier og brukere stiller samme likeverdige krav til institusjoner med ulike didaktiske forutsetninger, øker kravet om dokumentasjon (Mostad et al, s 27).

6.4 Lek

Et funn jeg fant av intervjuene var at informantene synes det er viktig at foreldrene får med seg at det skjer en utvikling av lek. Informant 2 kan si hvordan leken har utviklet seg til foreldrene for hun har sett utviklingen. Informant 1 nevner at hun

6.5 Avslutning

7.0 Litteratur:

Bergsland, M. D & Jæger, H. (2014). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske

Dalland, O. (2012): *Metode og oppgaveskriving*. (5. utgave) Gyldendal Norsk Forlag AS 2012

Dalland, O. (2020): *Metode og oppgaveskriving*. (7. Utgave) Gyldendal Norsk Forlag AS 2021

Glaser, Vibeke (2013) *Foreldresamarbeid- Barnehagen i et mangfoldig samfunn* (1. utg) Universitetsforlaget

Glaser, Vibeke (2018) *Foreldresamarbeid- Barnehagen i et mangfoldig samfunn* (2. utg) Universitetsforlaget

Lillemyr, O. F. (2011). *LEK-OPPLEVELSE-LÆRING i barnehage og skole*. (3. utgave.). Oslo: Universitetsforlaget.

Lillemyr, O. F. (2011). *Lek på alvor*. (3. utgave.). Oslo: Universitetsforlag

Lisøy, C., Holme, H., & Solheim, E. (2018) *Den utviklingsstøttende barnehagen i Sandnes*.

Hentet fra: https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/barnehageskole/planer/rbup_den-utviklingsstottende-barnehagen.pdf

Løkken, G. & Søbstad, F. (2013). *Observasjon og intervju i barnehagen* (4. utgave). Oslo: Universitetsforlag

Mostad, V., Skandsen, T., Wærness, J. I., & Lindvig, Y. (2021). *Entusiasme for endring i barnehagen*. (2. utg.) Gyldendal.

Utdanningsdirektoratet (2017) *Rammeplan for barnehagen- innhold og oppgaver*. Hentet fra: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/samarbeid-hjem-barnehage/>

Utdanningsdirektoratet (2017) *Rammeplan for barnehagen- innhold og oppgaver*. Hentet fra: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/pedagogisk-virksomhet/dokumentasjon/>

Öhman, M. (2012). *Det viktigste er å få leke*. Oslo: Pedagogisk forum.

Regjeringen (2022) *Lov om barnehager* Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Vedlegg 1

Vil du delta i Forskningsprosjektet *Hverdagspraksiser*?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å involvere barnehagelærerstudenter i forskning som bidrar til mer kunnskap om hverdagspraksiser som fremmer lek, kommunikasjon og tilhørighet i barnehagen. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Gjennom *Hverdagspraksiser* skal barnehagelærerstudentenes Bacheloroppgaver knyttes til forskning som skjer ved Universitetet i Stavanger ved Institutt for barnehagelærerutdanningen, og det nasjonale barnehageforskningssenteret FILIORUM¹ finansiert av Norges Forskningsråd. Det overordnede målet for alle Bacheloroppgavene er å få mer kunnskap om hverdagspraksiser i barnehagen innenfor temaene: digital kompetanse, lek, tilhørighet/mangfold, kreativitet, bærekraft og ledelse. Problemstillingene vil variere innen rammen av de tematiske områdene.

Studentenes Bachelorsoppgaver tilsvarer 15 studiepoeng (1/4 studieår) og datagrunnlaget de bygger oppgavene sine på er korte observasjoner i barnehagen, intervjuer, eller spørreskjema. Dataene som samles inn skal i første rekke brukes til studentenes Bacheloroppgaver, men vi vil også i dette brevet spørre om lov til å bruke dataene videre i forskning i FILIORUM – Senter for barnehageforskning.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Stavanger (UiS) ved Institutt for barnehagelærerutdanning og FILIORUM – Senter for barnehageforskning er ansvarlige for prosjektet. Samarbeidspartnere er barnehageeiere i Rogaland som har kommet med ønsker om tema de vil ha belyst gjennom studentenes Bacheloroppgaver.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du får spørsmål om å delta i prosjektet fordi du arbeider i en barnehage eid av en av våre samarbeidspartnere i prosjektet. Barnehageeier har valgt ut barnehagen du arbeider i til å være med i prosjektet. Spørsmål om deltakelse sendes til alle ansatte i denne barnehagen som er aktuelle for studentenes problemstillinger. Det er ikke sikkert du vil inngå i datainnsamlingen, selv om du gir tillatelse.

Hva innebærer det for deg å delta?

Ved å delta i prosjektet vil barnehagelærerstudenter ved UiS få mulighet til å besvare problemstillinger i sine Bacheloroppgaver gjennom tilgang til praksisfeltet som videre bidrar til forskning om hverdagspraksiser i barnehagen.

Metoder som vil bli brukt er ikke- deltakende observasjon, deltakende observasjon, intervju og spørreskjema. Ikke-deltakende observasjon betyr at studenten er tilstede og observerer barn og ansatte i barnehagen uten at de selv deltar aktivt i det som foregår. Deltakende observasjon er nødvendig når studentene skal prøve ut didaktisk opplegg sammen med ansatte og barn i barnehagen. Det er ikke lov å gjøre lyd- eller videoopptak. Opplysningene registreres gjennom studentenes notater som vil være anonymisert og oppbevart på sikker maskinvare. I den ferdige oppgaven vil det ikke være mulig å gjenkjenne barn, ansatte eller barnehagen dataene er samlet inn i. Det er kun studenten som har opplysninger om dette. Studenten har taushetsplikt, og ingen, heller ikke veileder, vil vite hvilke barn eller hvilken barnehage dette dreier seg om. I de tilfeller observasjon i barnehagen er aktuelt vil studenten forholde seg til gjeldende korona-restriksjoner og smittevernsprosedyrer. Gjennom spørreskjema eller intervju med ansatte vil det ikke åpnes for spørsmål om enkeltbarn.

Ved intervju er det kun tillatt å skrive notater, mens spørreskjema fylles ut og registreres elektronisk. Det kan i noen tilfeller være aktuelt å lagre data innsamlet via intervju,

spørreskjema, eller observasjon, til videre forskning i FILIORUM. Data lagres på sikker server og krever tillatelse av involverte.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle opplysninger og data samlet inn om deg vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

I tilfeller der det gjøres observasjon av ansatte i barnehagen vil kun de ansatte som har gitt samtykke bli observert. Samtlige ansatte som skal intervjues må ha gitt tillatelse til dette. I gruppeintervju må alle som intervjues ha gitt slik tillatelse. Det skal ikke gjøres lyd-, bilde- eller videoopptak.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Det er kun student som vil ha tilgang til opplysninger om ditt navn, hvilken barnehage du arbeider i, og andre detaljer knyttet til datainnsamlingen. Veileder og prosjektgruppe ved UiS vil ha tilgang til anonymiserte data som samles inn. Deltakere vil ikke kunne gjenkjennes hverken i Bacheloroppgaven til studentene eller i eventuelle andre publikasjoner der dataene brukes.

Alle data vil ivaretas gjennom sikker lagring i tråd med UiS retningslinjer, og vil anonymiseres slik at opplysningene ikke vil kunne spores tilbake til kilden. Dette kan gjøres ved at barna/barnehageansatte/barnehagen får fiktive navn eventuelt nummer. Dataene oppbevares på tilgangsbegrenset og passordbeskyttet maskinvare.

Barnehageeierne som har deltatt i prosjektet vil kun få tilgang til resultater gjennom studentenes Bacheloroppgaver der ansatte, barn, og barnehager er anonyme.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres innen Bacheloroppgaven er godkjent slik at ingen data kan spores tilbake til kilden, noe som etter planen er februar 2022.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet (etter at data er samlet inn, men før oppgaven er avsluttet og dataene anonymisert), har du rett til:

- - innsyn i data og personopplysninger som er registrert om deg. Du har også rett til å få utlevert en kopi av opplysningene,
- - å få rettet og eventuelt slettet opplysninger om deg,
- - å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Etter at anonymisering er foretatt kan du ikke identifiseres i datamaterialet og det vil derfor ikke være mulig å hente ut data om deg.

Ønsker du mer informasjon om datainnsamlingen, kan dette fås ved henvendelse til prosjektansvarlig ved UiS (se kontaktinformasjon på samtykkeskjema).

Side 2 av 3

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitetet i Stavanger har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Institutt for barnehagelærerutdanning/FILIORUM, Universitetet i Stavanger ved professor/senterleder FILIORUM Elin Reikerås elin.reikeraas@uis.no, eller administrativ

koordinator FILIORUM Secilie Schelbred filiorum@uis.no

- Vårt personvernombud: Rolf Jegervatn rolf.jegervatn@uis.no

Hvis du har spørsmål knyttet til NSD sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- NSD – Norsk senter for forskningsdata AS på epost (personverntjenester@nsd.no) eller på telefon: 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Elin Reikerås Secilie Schelbred

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *Hverdagspraksiser*, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i observasjon i barnehagen
- å delta i intervju og/eller spørreskjema

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles i henhold til de tillatelser jeg har gitt ovenfor.

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

..

Vedlegg 2

INTERVJUGUIDE

Problemstilling: «*Hvordan synliggjør pedagogisk leder viktigheten av lek til foresatte?*»

1. **Hvilken stilling har du?**
2. **Hva er din utdanningsbakgrunn**
3. **Hvor lenge har du jobbet?**
4. **Hva mener du er viktig når det kommer til foreldresamarbeid?**
5. **Hva kjennetegner foreldresamarbeid med høy kvalitet?**
6. **Hvordan legger dere til rette/synliggjør for dokumentasjon av barnehagehverdagen?**
7. **Hvorfor er det viktig at vi i barnehagen dokumenterer?**
8. **Hvordan dokumenterer dere viktigheten med barns lek?** *Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som*

barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

- **Levering/bringe situasjon?**
 - **Månedsbrev?**
 - **Årsplan?**
 - **Barnets mappe?**
 - **Foreldresamtale?**
- 9. Fortell om konkrete eksempler barnehagen har der man kommuniserer med foreldre innenfor barns lek**
- 10. Hva synes *du* er viktig å formidle?**
- 11. Hvordan oppleve dere at dere får det til?**
- 12. Hvordan får du ut din profesjonskunnskap til foreldrene?**
- 13. Hva tenker du når du høre begrepet «taus kunnskap» og hva tror du dette innebærer?**
- 14. Hvordan er avdelingen i forhold til den tause kunnskapen? Jobber barnehagen med å få dette ut for de foresatte? Eventuelt hvordan**
- 15. Hvorfor tenker du at det er viktig at foreldrene også får lære om viktigheten av lek?**
- 16. Hvorfor tenker du at det er det viktig å dokumentere selve leken?**

